Al-Islam.org
Ahlul Bayt Digital Islamic Library Project
(Published on *Al-Islam.org* (https://www.al-islam.org

Aya 45 – 47: Mtu Kwa Mtu

Maana

Na tuliwaandikia humo ya kwamba nafsi kwa nafsi na jicho kwa jicho na pua kwa pua na sikio .kwa sikio na jino kwa jino na majeraha yana kisasi

Aya hii ni miongoni mwa Aya za hukumu, na maudhui yake ni kisasi., Katika Fiqh ya kiislamu kuna mlango mahsusi. Hukumu hii, mtu kwa mtu, iliteremshwa katika Tawrat na sheria ya kiislamu (haikuifuta.Yametangulia maelezo ya kisasi katika kufasiri (2:178

.Lakini atakayesamehe basi itakuwa kafara kwake

Yaani mwenye kukosewa akimsamehe mkosa, basi Mwenyezi Mungu (swt) ataujaalia msamaha huo ni .kafara ya dhambi zake

.Na wasiohukumu kwa yale aliyoteremsha Mwenyezi Mungu, basi hao ndio madhalimu

.Maelezo yatakuja katika Aya inayofuatia

Na tukamfuatishia Isa bin Maryam katika nyao zao kuyasadikisha yaliyokuwa kabla yake katika .Tawrat

Dhamir katika kuwafuatishia inawarudia mitume. Yaani tulimtuma Isa baada ya mitume waliokuwa wakihukumu kwa Tawrat, na yeye akaithibitisha kwa kauli yake na vitendo vyake. Amenukuliwa katika Injil yao kuwa yeye alisema: "Mimi sikuja kuitangua Tawrat bali nimekuja kuitimiza," (Mathayo 5:17) yaani .nizidishe hukumu na mawaidha

Na tukampa Injil, ndani yake mna mwongozo na nuru.
Ni hali ya kila Kitabu cha Mwenyezi Mungu na Mitume wa Mwenyezi Mungu. Injil aliyoisifu Mwenyezi Mungu kwa uwongozi na nuru ni Injil ile iliyotamka Tawhid (umoja wa Mwenyezi Mungu), ikakanusha (utatu na ikathibitishia utume wa Muhammad (saw

.Na isadikishayo yaliyo kabla yake katika Tawrat

.Ambayo inaamrisha uadilifu na hisani; wala sio kuua na kunyang'anya

.Na mwongozo na mawaidha kwa wenye takua

Unaweza kuuliza kuwa, Mwenyezi Mungu (swt) ameisifu Injil aliyoiteremsha kwa Isa kwa uwongozi na nuru; tena akaisifu mara ya pili kwa uwongozi na mawaidha kwa wamchao Mwenyezi Mungu; sasa kuna ?wajihi gani wa kukaririka sifa za uwongozi katika Aya moja

Jibu: Neno mwongozo la kwanza limekuja kusifu hali halisi ya Injil hiyo yenyewe tu bila ya kuangalia kuitumia, na neno mwongozo la pili ni la kusifu kuitumia; yaani Injil hii atanufaika nayo na kuwaidhika na mawaidha yake yule amchaye Mwenyezi Mungu; sawa na kusema: Ananufaika na mwangaza mwenye macho! Imam Ali amesema: "Huenda mwenye elimu akauliwa na ujinga wake na elimu anayo, isimfae ".kitu

Tunarudia tena kuwa makusudio ya Injil katika Aya ni Injil ambayo inamwepusha Mwenyezi Mungu na .mtoto na kukana Uungu wa Isa (as) na kubashiria utume wa Muhammad

.Na watu wa Injil wahukumu kwa yale aliyoyateremsha Mwenyezi Mungu

Watu wa Injil ni Wakristo, watu wa Tawrat ni Mayahudi na watu wa Qur'an ni Waislamu. Mwenyezi Mungu amememwamrisha kila mwenye dini na kuamini Kitabu katika vitabu vya Mwenyezi Mungu, basi akitumie na kushikamana na hukumu zake. Yeyote mwenye kwenda kinyume, basi atakuwa ni mzushi mwongo, awe Yahudi, Mkristo au Mwislam, hayahusu kundi fulani; wamehusishwa kutajwa watu wa Injil .kwa vile mazungumzo ni yao

.Ukafiri, Ufasiki Na Dhuluma

.Na wasiohukumu kwa yale aliyoyateremsha Mwenyezi Mungu, basi hao ndio mafasiki

Mwenyezi Mungu (swt) amesema katika Aya iliyotangulia, 44: "Na wasiohukumu kwa yale ".aliyoyateremsha Mwenyezi Mungu, basi hao ndio Makafiri

Katika Aya ya 45 amesema: "Na wasiohukumu kwa yale aliyoyateremsha Mwenyezi Mungu, basi hao ndio madhalimu." Na katika Aya hii amese- ma: "Na wasiohukumu kwa yale aliyoyateremsha Mwenyezi Mungu, basi hao ndio Mafasiki." Sifa zote tatu zinasifu hali moja. Wafasiri wametofautiana katika wajihi .na taawili; nasi tunaziacha kauli zao kwa kuepuka kurefusha kurasa

Ama rai yetu ni kama ifuatavyo:- Hakika dini ni itikadi na sharia. Itikadi ni sifa za moyoni, nayo ina misingi yake ambayo ni kumwamini Mwenyezi Mungu na sifa zake, na kuamini Vitabu vyake, Mitume .yake, Malaika wake na Siku ya Mwisho. Na sharia ni amali inayoambatana na kauli na vitendo

Tamko la Ukafiri likitamkwa peke yake bila ya kuambatana na jingine; kama kusema: fulani ni kafiri, basi itaeleweka kuwa yeye anakana misingi ya kiitikadi yote au baadhi. Ikisemwa: Fulani ni fasiki, itafahamika yeye anakubali dini kwa misingi yake na matawi yake, lakini anapuuza tu na kuaacha kutenda sharia .zote au baadhi

Hii ni ikiwa matamko yote mawili yametajwa peke yake bila ya kutegemezwa kwenye kitu chochote. Ama ukitegemezwa ufasiki kwenye itikadi, kama kusema: Fulani ni fasiki wa itikadi, basi makusudio ya ufasiki hapo yatakuwa ni ukafiri.
.Hiyo imetumiwa katika Qur'an pale Mwenyezi Mungu Mtukufu aliposema

وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ ۚ وَمَا يَكْفُرُ بِهَا إِلَّا الْفَاسِقُونَ {99}

(***Hakika tumekuteremshia ishara zilizo wazi, na hawazikufuru ila mafasiki." (2:99"***

Na kama neno ukafiri likitegemezwa kwenye amali na si katika itikadi, basi makusudio yake yatakuwa ni :ufasiki. Mwenyezi Mungu Mtukufu anasema

وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا ۚ وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِينَ {97}

Na ni haki ya Mwenyezi Mungu juu ya watu kuhiji nyumba hiyo kwa mwenye kuweza njia ya"
(***kuiendea. Na atakaye kufuru basi Mwenyezi Mungu si muhitaji wa viumbe" (3:97***

Mwenyezi Mungu amemsifu na ukafiri mwenye kuacha Hijja pamoja na kuwa anaamini misingi yote. .Kwa hiyo hapo makusudio ya ukafiri yanakuwa ni ufasiki

Ama neno dhuluma, inajuzu kulitumia kwa ukafiri na ufasiki, kwa sababu kafiri na fasiki anakuwa ameidhulumu nafsi yake kwa kuitia katika adhabu jambo isiloliweza. Mwenyezi Mungu (swt) anasema

وَالْكَافِرُونَ هُمُ الظَّالِمُونَ {254}

(***Na waliokufuru ndio madhalimu" (2:254"***

:Na akasema tena

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَتَمَ شَهَادَةً عِنْدَهُ مِنَ اللَّهِ ۗ {140}

Na ni nani dhalimu mkubwa kuliko yule afichaye ushahidi alionao utokao kwa Mwenyezi Mungu""

.Kuficha ushahidi kwa ujumla hakuwajibishi ukafiri kwa maafikiano ya Waislamu wote

Kwa hali hii inatubainikia kuwa ukafiri ufasiki na dhulma ni maneno yaliyokuja katika Qur'an kwa maana moja. Kwa hiyo basi, inafaa kusifiwa nayo asiyehukumu kwa aliyoiteremsha Mwenyezi Mungu. Makusudio ni kutilia mkazo, makemeo kwa asiyehukumu kwa haki, ni sawa awe amehukumu kwa batili au aliacha kuhukumu. Vile vile anaambiwa hayo yule aliyehukumiwa kwa hukumu ya Mwenyezi Mungu .akaacha kutekeleza

Kwa mnasaba huu, tunaashiria kuwa mafakihi wameafikiana kuwa mwenye kukana hukumu ya kisharia iliyothibiti kwa Ijmai ya Waislamu wote; kama vile wajibu wa Swala na uharamu wa zina basi yeye ni .kafiri; na mwenye kuihalifu lakini anaikubali, basi ni fasiki

وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ وَمُهَيْمِنًا عَلَيْهِ ۖ فَاحْكُمْ بَيْنَهُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ ۖ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ عَمَّا جَاءَكَ مِنَ الْحَقِّ ۚ لِكُلٍّ جَعَلْنَا مِنْكُمْ شِرْعَةً وَمِنْهَاجًا ۚ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَٰكِنْ لِيَبْلُوَكُمْ فِي مَا آتَاكُمْ ۖ فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ ۚ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ {48}

Na tumekuteremshia Kitabu kwa haki, kinachosadikisha yaliyokuwa kabla yake katika Kitabu na kuyalinda. Basi hukumu baina yao kwa yale aliyoyateremsha Mwenyezi Mungu, wala usifuate matamanio yao kwa kuacha haki iliyokufikia. Na kila (Umma) katika nyinyi, tumeujalia sharia yake na njia yake. Na kama Mwenyezi Mungu angelitaka, angewafanya umma mmoja, lakini ni kuwajaribu katika hayo aliyowapa. Basi shindaneni katika mambo ya kheri, marejeo yenu nyote ni .kwa Mwenyezi Mungu; naye atawaambia yale mliyokuwa mkihitilafiana

وَأَنِ احْكُمْ بَيْنَهُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَاحْذَرْهُمْ أَنْ يَفْتِنُوكَ عَنْ بَعْضِ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيْكَ ۖ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَاعْلَمْ أَنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُصِيبَهُمْ بِبَعْضِ ذُنُوبِهِمْ ۗ وَإِنَّ كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ لَفَاسِقُونَ {49}

Na hukumu baina yao kwa yale aliyoyateremsha Mwenyezi Mungu, wala usifuate mapenzi yao. Nawe jihadhari nao wasije wakakutia kwenye fitna ukaacha baadhi ya yale aliyokuteremshia Mwenyezi Mungu. Na kama wakikengeuka, basi jua kwamba Mwenyezi Mungu anataka kuwasibu .kwa baadhi ya dhambi zao. Na hakika wengi katika watu ni wafasiki

أَفَحُكْمَ الْجَاهِلِيَّةِ يَبْغُونَ ۚ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ حُكْمًا لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ {50}

Je wanataka hukumu za Kijahiliya. Na ni nani aliye mzuri zaidi kwa hukumu kuliko Mwenyezi Mungu; kwa watu wenye yakini.

Source URL: https://www.al-islam.org/ar/node/26649